

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Lvxvria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

L V X V R I A.

est x. ad scaenos, postmodum ludit. cū & huiusmodi, vt i habitu religiosorū eo ad chartas, & perdit x. non potest & grauiter peccant, sicut grauiter puniri debent: authen. de san. epi. §. fin. Petrus facere recompensationem, sed tenetur restituere x. quia filii & familiās ludendo potest patris acquirere, sed nō potest acquisita distrahere sine licētia patris. Idem dicit, si sit idem ludus specie, sed non numero, quia in diuerso tempore fit. Et hoc est verum de iuris subtilitate. De æxquisite tamen conscientiæ, dicit Silo, ver. ludus. qu. 17. quod credit posse fieri art. eius quod not. Pan. in capitulo. filius. de test. & In cap. ex parte. de censibus. prima ta men opinio mihi videretur verior, & te nenda. Idem dicit de seruo, religioso, uxore, & cetera, quando non possunt alienare.

⁹ Q u a n d o in ludo quis perdidit, potest repetere in casu quo alius tene tur restituere eidem, vel certe personę secundum Pa. in d. c. clericī.

¹⁰ M u t u a n t i pecuniam ludenti non competit repetitio: secundū Pan. suprà, nec valet transactio facta in ludo: secundum communiter doct. in c. clericī, vt dicit Pa. quia ibi non potest esse lis, imò est evidens calumnia, ergo non valet transactio. I. summa. ff. de condi. inde.

¹¹ I n s p i c e r e ludos, secundum Thom. secunda secundā suprà, secundum se non est peccatum, sed propter prohibitionem his, scilicet quib⁹ prohibiti⁹ est. Vel ratione periculi cadendi in aliquod mortale, tunc esset mortale, scienter, vel dubitanter se expōnere: vt cum in ladiis representantur turpia, & lasciva, vel dimittendo diuina necessaria de p̄cepto, tunc est mortale: vel ex visione quis aduerteret alium ad mortale induceret, vt cū ad ipsum corrīgere pertinet, & viden do videtur fauere, vel quando complacent ludi, qui sunt mortales, non solum quo ad actum, sed etiam quod ad deformitatem: vt dictum est suprà, Curiositas. §. 2. Vide Arch. Flor. secunda partie, tit. 3. ca. 7. §. 11. Sil. ver. ludus. q. 8.

¹² N o n licet secularibus in ludis etiam licitis, vt quando faciunt latuas,

& huiusmodi, vt i habitu religiosorū & grauiter peccant, sicut grauiter puniri debent: authen. de san. epi. §. fin. arg. ea. de epi. & cler. minimē, & maximē, si vtuntur in theatralibus, vel in turpibus publicè. Religiosi autem pos sunt vii in secreto iā suis recreationsbus, vt si frater minor induat habitum monachalem, & huiusmodi: & etiam habitu seculari, vt in dictis representationibus fieri solet in suis monasterijs.

L V X V R I A.

¹³ L V X V R I A prout venereorū superfluitatē dicit, ponitur vñū de septem vitijs capitalibus: secundum Thom. secunda secundā. 153. a. 3. & Greg. 3. libro mortalium. Et si suprà, & in frā in suis locis patet, & patet, secundum autem circunstan- tias tantum si contingat, communiter est veniale: vt superfluitas, quæ inter coniuges reperitur, licet aliquando pos sint esse mortales, vel ex ratione penituli, vel scandali.

¹⁴ A c t u s venereus in matrimonio si fiat debito modo & tempore, non est peccatum: secundū Thom. suprà, a. quando autem sit ex concupiscentia, dummodo non excedatur limes ma- trimonij, erit veniale. Thom. de veritate, q. 25. a. 5. ad 7. hæc affirmat.

¹⁵ L V X V R I A filiæ, secundum Thom. suprà, a. vlti. & Gregor. vbi suprà, sunt hæc, scilicet cæcitas mentis, inconside- ratio, præcipitatio, inconstans, amor sui, odio Dñi, affectus presentis seculi, desperatio futuri, & etiam stultitia, quæ peccatum est. Hæc enim peccata luxuria originantur.

¹⁶ S P E C I E S luxuria secundū Thom. suprà, queſt. 154. sunt: fornicatio sim- ple, adulterium, incestus, stuprum, sa- pritus, & vitium contra naturam. Sim- ple fornicatio est, quando solutus ē soluta miscetur. Adulterium, quando alter, vel ambo sunt matrimonio con- iuncti. Incestus inter consanguineos, vel

vel affines cōmittitur, ysque ad quartum gradum inclusuē. Stuprum, quando fit cum ea, quā est in patris potestate: quā si violenter corrumpatur, dicitur raptus. Contra naturam dicitur, quando taliter fit, quod nō potest sequi generatio. Sacrilegium autē reductetur vel ad adulterium, vel ad aliam speciem, secundum diuersum modum, quo exercetur: infra, Rapi-
da, §. 4.

SVITI M contra naturam, licei sit una species luxurie, secundum Tho. supradicti, a. 11, multis tamē modis exercetur: vel quando procuratur pollutio causa delectationis sive aliquo con cubitu, & dicitur immundities, vel pollutionem sit per cōcubitum ad tempore eiusdem speciei, & dicitur bestialitas, de qua supradicta, ver. bestialitas, vel per concubitum ad tempore eiusdem speciei, sed non secundum debitum sexum: ut cum masculus cum masculo, vel feminina cum feminina coit, quod peccatum dicitur Sodomia: vel non seruantur debita instrumenta: ut si vir cum feminina non seruet locum debitum, sed ad alium accedat, & scelus hoc uomen proprium non habet: vel accedit ad locum naturalem debitum, sed modo indebito: ut si mulier supergrediatur virum, vel huiusmodi, nec hoc habet nomen proprium. Omnia praedita semper sunt mortalia, exceptio ultima, quod etiam est mortale, si aliter fiat, quod non possit sequi generatio, vel sit periculum de effusione seminis extra vas. Et quicunque propter effaniam concupiscentiam exponit se huic periculo aduententer, mortaliter peccat.

Et not, quod quando unus seminat, alio non feminante, intendens vitare generationem, vel voluntariē extra feminat, est peccatum contra naturam. De huiusmodi oportet considerari specificē, & de cogitationibus, ac actibus, qui in eadem specie sunt, cum ad eundem finem ordinentur. De cogitationibus, tactibus, osculis, vide in locis suis, supra, & infra. Not, etiam secundum Th. supradicti, quod si vir cognoscatur, & secat vxorem suam extra vas debitum, non dicitur Sodomia, sed species innominata, ut supradictum. Sit igitur diligens confessor, dum circa hoc peccatum interrogat, ut tangat species, non autem alius actus, & modos singulares descendat.

MAGISTER.

MA G I S T R I communiter peccant in tribus. Primo, circa doctrinam, docendo noxia animq; suis contra fidem, sine contra bonos mores, directe, vel indirecte: ut si magnificet opiniones contrarias, & parvipendat eam, que ad fidem pertinet. Secundo, docendo falsa pro veris ex industria, & sic nocuūm ēfertur bono intellectui: qui idēo mortaliter peccant. Tercio, non faciunt ex propōsito, nisi ex hoc sequeatur magnum damnum peccato, ex incuria, vel temeritate doctoris. Tertio, quando negligunt studere, ut bene doceant. Quartio, quando nō volunt docere aliquid pulchrum pudentem ex inuidia. Quinto, quando alios damnificant doctores, vel iniurias irrogant, ab eis deviādo auditores, in damnum etiam auditorum: idēo mortale est, & contra charitatem: ex doctrina Cae in summa, verbi, magistrorum peccata.

CIRCA mores etiam peccant, si non corrugant corrigendos, vel in correctione exceedunt, si fouent, vel iniuriant ad turpia, vel ludos. Graue enim est peccatum hoc propter adolescentes, qui male imbuntur. Quod autem ad lucrum peccant, exigendo ultimum debitum, vel a quibus non debent. Caeta, supradicta.

QUALIS debet esse magister, vide c. de magist. & secundum Pan. ibi. debet habere 5. qualitates. Primo, petitiam docendi. Secundo, facultatem interpretandi. Quartio, copiam differendi. Quinto, approbatus ab habente potestatem.

RE LIGIOSVS de licentia sui superioris potest assumi ad magisterium, per cap. doctos. &c. moderamine. 16.

D 2 quest.

